

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héti és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előfizetők és hirdetősek a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 10.

Nemzeti szeszhősök.

Próbáljunk egy kis sétát tenni vasárnap délután faluhelyen.

Öröm a vig nótákat hallani. Itt is, ott is csoportba verődnek a legények s karonfogva sétálnak végig az egyetlen vagy az egynehány utcán, vidáman dalolva, közben hatalmasakat rikkantva. Arany fiatalság arany kedélye! Csak azt ne kutassuk, honnan indult ki ez a jókedv s hova fog visszatérni. Mert a ki kutatni próbál, az csakhamar megtalálja a kezdő és a végpontot a korcsmában.

Azok a daloló, vidám legények este felé már hevesen fognak vitatkozni s végződni fog a nap még hevesebb verekedéssel. Finále egy-egy alapos kidobtatás, betört fejek, leszakadt fülek.

Városban ugyanez ugyanígy megy, csak hogy kissé előkelőbb formákban s valamivel későbbi időpontokban. A daloló csoportok estefelé rendezik sétáikat a rendőrmentes utcákon, élénkítve a mulatságot csengőhuzásokkal, házmesterek feldörömbölésével, czégtáblák leszedésével. A vitatkozás éjfél közeledtével kezdődik s a verekedés hajnalkor megy végbe azzal a különbséggel, hogy fejek helyett tükröket törnek össze, fülek helyett a függönyöket tépik meg, ha vannak. Néha a becsületben is esik kár, ez másnap levegőlyukasztással kireparáltatik.

S kik ezek a handabandázó alakok?

Az a verekedő parasztleány rendes körülmények közt egyike a község legszorgalmasabb munkásainak; az a hetvenkedő tükörromboló normális viszonyok mellett csöndes ujságíró, vagy vidám exjogász. Mi tette őket egyszerre ilyen egészen más alakká?

Egy tüzes folyadék: a pálinka. Hivjuk cognacnak vagy guginak, a vérbe tüzet visz s ez a tűz elfojtja az agy józanágát.

Hivják a tudósok alkoholnak is. Most esik róla szó Bécsben az alkoholelles kongresszuson. S a mit ott elmondanak róla, az szomorú világot vet korunkra.

A militarizmus, a tudományos haladás századának nevezték az elmúlt saeculumot. Bécsben olyan adatokat hoztak föl, a melyekből sokkal igazabb és sokkal találhatóbb név derül ki: az alkoholizmus százada.

Mit panaszkodunk a hadsereg által elnyelt rengeteg pénzre, mikor pl. Németország, a nagy katonai állam népe minden kényszerítés nélkül, önszántából harmadfél milliárd márkát, vagyis éppen ötször annyit költ szeszre, mint kényszerítve a hadseregre? Ausztriában ez az arány csak kétszeresre rug. Magyarországról, hála Istennek, nem szól a krónika; legalább nincs okunk külföldön is pirulni.

De nem kell dicsekedni a kulturális haladással sem. Éppen megint Ausztriáról szól az ének, mert ott a közoktatásra csak egy huszadrészét költik annak a pénznek, a mi szeszre megy. Pedig

Ausztriában versenyeznek a fajok a kultura terén, ott egy gimnázium kérdése egy miniszteriumot buktat meg s a pártok követelései közé műgyetemek vannak felírva. Mit szóljunk mi, a kiknél a nemzetiségek pálinka-fogyasztásban főzik le a magyart s egy minisztert azért akarnak minden áron megbuktatni, mert legalább a hamisított szeszt ki szeretné irtani?

Milyen bölcs intézmény is az a magyar statisztika, hogy nálunk nem mutatja ki az alkoholisták számát s az alkoholizmus hatását.

Külföldön ezt a hatást is kimutatták. Kimutatták, hogy az alkoholisták gyermekei túlnyomó számban betegek testileg vagy lelkileg s kimutatták, hogy az elmebetegek fele alkoholista volt. Ez a jelen képe, de vethetünk egy pillantást a jövőbe is: Bécsben az iskolás gyermekek fele pálinkát iszik. Micsoda jövőre van kilátás ilyen ifjúsággal?

Ez a külföld. Nálunk pedig számok hiányában csak annyit lehet megállapítani, hogy a katonai szolgálatra alkalmasok száma lassan bár, de folyton csökken a vidéken is, az ifju bűnösök száma ezzel szemben erősen emelkedik s a pálinka-üzerek kifosztottak, csaknem állattá aljasítottak egy hazafias népet, mely egykor elsőnek állott Rákóczy zászlói alá, ma pedig csak egyért tud még leleskülni: a szeszért.

Nem Bécsben van helye az alkoholelles kongresszusnak, hanem Budapesten, vagy még inkább Máramaros-Szigeten!

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az én két havi szünidőm.

Irta: Szilágyi Dezső.

»Uram, ezennel tudomására hozom, hogy önnek kéthavi szünidőt adok!«

Igy szólt igazgatóm rövid levele, s mielőtt előleget kérhettem volna, már ő társulatával elutazott, s engem Zala-Egerszegen hagyott üdülni.

Mi az ördögöt csinál egy magamfajta szegény ördög, ha két havi szünidőre küldik s a fizetését beszüntetik? Szavaiati estélyeket rendez. Volt színházi orvosunk melegen ajánlotta Pacsát, jó barátja ott a patikus, de Berger a fodrász Zala-Szent-Grótra hívta fel figyelmemet, annyira beletűzelte magát e község dicséretébe, hogy 5 frt kölcsönt ajánlott fel az előleges kiadásokra, ha ott kezdem meg művészi körutamat. Még aznap kinyomattam a szinlapot, monologok, kuplék, A miniszter előszobájában. Sok fejtörést okozott, hogy hol veszek személyzetet a »Miniszter szobájához«?

De végre megtaláltam a minisztert is, a komornyikot is háziasszonyom két vakációszobájában.

Szigorúan meghagytam nekik, hogy reggelre a szerepeket megtanulják. Ellátásukról kötelező szavamat adtam s előlegképen két-két hölgycigarettával teljesen lezigarettáztam őket.

Tehát hajnalban 5 órakor indulunk.

Jó éjszakát! A szinlapokat fejem alá tettem s mély álomba merültem. Álom directori volt! Ép a 131-ik forintot olvastam, a midőn ez édes álom közepette egy hideg kéz lábamat megragadva, talpra állit.

— No no, mi az?

— Baj van.

— Micsoda baj?

— Kari vért hány, nem jöhet.

— Jaj, az nagy baj! mit csináljunk?

— Hány óra, Pista?

— Fél öt.

— Siessünk, lekésünk a vonatról.

— De hát ki játsza el a minisztert?

— Majd rá érünk a vonaton is gondolkozni azon.

Szakadó esőben neki iramodtunk s végig futottunk a nagy utcán, szinlapokkal a hónunk alatt.

Idejében érkezünk! Néhány percz múlva ugy pöfékeltünk a kupéban, hogy a vásárra utazó kofákat valóságos köhögési roham fogta el.

— Hát mi baja van a Karinak?

— Egész éjjel vért hányt, az orvosur kétszer is eljött az éjjel, jégborogatást rendelt, azt mondta, el lehetünk készülve a legrosszabbra — láza nem szűnik. — Apám meg édes anyám lekötötték Karit az ágyba, mindenáron felakart öltözködni, egyre azt hajtogatta, hogy neki utaznia kell, mert nélküle Szilágyi ur nem tarthatja meg az előadást!

Szilágyi urnak pénzre van szüksége! — Szegény jó lélek, még kórágán is az én sorsomon tépelődött.

Szegény Kari betegsége lehangolta a kedélyemet. A viczinális lassan döcögött, s mi szótlanul fogyasztottuk trafik készletünket. — Zala Szent-Grót 5 percz!

A kalauz rekedt ordítása vert fel melancholiámból, a coupéból leugorva, visszanyertem kedélyemet, szóval újra bohém lettem. — Félre csapott czilinderrel mértem végig a falu leg-hosszabb utcáját, utközben számlálva hány cserepes (uri) ház van. — Pista hűségesen hozta utánam a szinlapokat.

— Hé atyafi merre van a nagy korcsma?

— Haát csak egyenőst menjék az ur!

Egyenes irányban haladva, megérkeztünk a piacra, e téren állt a nagy korcsma is; bizonyos jó kedvvel, vagyis reménnyel szemlélttem végig a piac terét. Hisz ez egész élénk község! Vidáman nyitottunk be a korcsma ivójába.

— Hol a gazda?

— Bornyut nyuz!

— Hivja be beszélni akarok vele.

A következő pillanatban már előttünk állt egy magas, szikár, rőtkepű alak, savó színű, szurós szemekkel, fogai mint a disznó agyarái előre állottak, az ajkakat hátra nyomva — az emberevők jutottak eszembe — beszéd közben vastag fogai csattogtak, a bornyu vére még ott párolgott szennyes kötényém, egyik

Ott el lehetne mondani azt az esetet, mikor egy pap mértékletességi egyesületet alakított, a zsidó korcsmáros beperelte kártérítésért s a papot elmarasztalták. El lehetne mondani azt is, hogy van nekünk egy törvényünk, a mely megszorítja a pálinkamérések számát s bizonyos jajtásokra a törvény üdvös hatását paralizálták a botránnyosan tág lelkiismeretű végrehajtásnál. El lehetne ezeket mondani úgy, hogy elszörnyedne a közgyűlés — csak merné valaki.

Nem merné senki.

A bécsi kongresszus itt van szomszédságunkban s nem képviseli ott Magyarországot más, mint *Chyzer Kornél*. Azt is a kormány küldte ki, hallgatni. Mert ha felszólalna, minden szava csak kegyetlen kritika lehetne a magyar kormány vakmerően könnyelmű politikájának, mely a jelen pénzügyi előnyeiért gyáva-ságból feláldozza a jövő nemzedék testi és szellemi erejét.

Az alkoholizmus elleni harcot az emberiség érdekében vívott küzdelemnek mondták Bécsben. Nálunk több az: magyar nemzeti harcz!

Csak volna, a ki harcolna! Küzdeni van kiért.

De mikor olyan nehéz ma elvállalni a jelen hatalmasainak üldözését a jövő elismerése fejében! Sokkal könnyebb fejet hajtani előttük s még a nemzeti erő kiszípolozóit megtenni a legderékabb hazafiaknak.

Mit szólana a bécsi kongresszus, ha bemutatnók neki a mi specziálitásunkat, ezeket a dédelgetett *nemzeti szeszösöket*?

K. A.

Csehek obstrukciója a Reichsrathban.

Prágából jelentik, hogy a radikális cseh képviselők a Reichsrath husvét utáni ülészakában ismét obstruálni fognak és e célból bizottságot küldtek ki az obstrukció előkészítésére. A bizottság elnöke az utóbbi időben hírhedté vált Klotác képviselő.

kezében a kés, a másikkban sapkáját szorongatta, mit illendőségből levett előttem.

— Ma estére itt szini előadást rendezek, van-e valami alkalmas helyisége?

— Van egy terem, de azt a táncmestertől kell elkérni, mert neki adtam bérbe, ő bizonyosan átfogja engedni.

— Hát szinpad?

— Az is van a teremben, csak tessék elmenni a községbíróhoz, ő a tűzoltók parancsnoka, ővök a szinpadi felszerelés, csak tessék elkérni. — Pistát elküldtem szinlapot ragasztani, magam pedig elindultam a bíró urat felkeresni. — Nagyon előékenyen fogadott, maga részéről átengedte a szinpadot, de lelkemre kötötte, hogy Kutytelky asszonyságot is keressem fel, mert a szinpad fele a nőgyelet tulajdona; s miután sajnálatát fejezte ki, hogy nem jöhet el az előadásomra, mert gyászban van, kegyesen elbocsátott s én siettem felkeresni a nőgyelet elnökőjét. Falusi pongyolába fogadott a konyha küszöbén. Előadtam kérelmemet. A káplán urhoz utasított, mert ő a nőgyelet titkára. S miután sajnálatát fejezte ki, hogy nem jöhet el előadásomra, mivel ma disznóölés van, kegyesen elbocsátott, siettem a plébániára.

— Tisztelendő urhoz van szerencsém?

— Mivel szolgálhatok?

— A nőgyelet érdeműs elnökője kegyes volt a műkedvelők szinpadját használatra nekem átengedni, tisztelendő urhoz utasított, mint a nőgyelet titkárához.

Bánffy-huszárból Széll-baka.

Változnak az idők, de az emberi politikusok egy faja nem váltakozik. Örökké egyformák maradnak legalább egyben; a zászlók elhagyásában és az elvek megváltoztatásában.

Ime *Pulszky* Ágost, a ki a Bánffy-huszároknál generális, vagy legalább is »obester« volt, most beállt Széll-bakának. Nem is kellett neki elvet változtatni, csak személyt. Mi az egy személy az elvek világában? Boldog Isten! Az embernek áldozatkésznek kell lennie, ha a szituációk kényszerítő követelményeinek engedni kell. Ha Bánffy-t kell feláldozni. Isten neki; legyen Bánffy!

Mindössze csak azt kellett kijelenteni, hogy tévedett a multban és arra a jobb meggyőződésre jutott, hogy nem Bánffy van hivatva az országot boldogítani, hanem Széll Kálmán. Ennél fogva ő volt a Bánffy-huszárr most Széll Kálmánra esküszik. Attól várja a boldogulást; mindegy: az ország boldogulását, vagy az ő boldogulását.

Nincs okunk siratni azt, hogy Bánffy elvesztette hű csatlósát, vagy hogy aktuálisan beszéljünk: brigadérosát.

Azonban mégis jellemző, hogy ilyen exponált Bánffy-huszárr, mint a milyen *Pulszky* Ágost volt, most egyszerre a választások előtt a nagy nyilvánosság előtt megtagadja mesterét; megszakit vele minden közösséget, összeköttetést. Évekig ő volt a legexponáltabb híve Bánffynak. Sőt ő volt az, a ki olyan politikai akcióba vitte bele, a melyek miatt a volt miniszterelnököt a leghevesebb támadások érték. Részes volt Bánffy titkainak, örömeinek és cselekvéseinek. Vele volt mindig; egy követ fujt vele. Most azután előáll azzal, hogy tévedett bizony és jobb meggyőződésre jutott.

Hja! Kedves a mandátum. Annak a biztositásáért sokat meg lehet tenni!

Csak az a nagy kérdés: vajjon Széll vállalja-e ezt az új — közvitét?

Az orosz befolyás Bulgáriában.

Szófiából táviratozzák: Beavatott körökben biztosra veszik, hogy a maczedón-bizottság vezető embereinek elfogatása egyenesen a csár kívánságára, vagyis inkább parancsára történt.

— Barátom! ha magának a szinpadra szüksége van, úgy előbb hozzám kellett volna jönnie. A nőgyeletnek igaz titkára vagyok, de a szinpad csak részben az övék, mert a felszerelés a katolikus legényegylet, annak meg elnöke vagyok! És mint elnök a szinpadot nem adom!

— De könyörgöm!

— Nem adom és punctum!

— De tisztelendő ur, tekintse szomorú helyzetemet, vissza sem tudok utazni társulatommal, ha az előadást meg nem tarthatom! Ha már szigorú mint elnök, legyen kegyes mint a nőgyelet titkára!

— Mint titkár nem adom, de mint elnök megengedem!

S miután sajnálatát fejezte ki, hogy előadásomra nem jöhet el, mert lakodalomba megy kegyesen elbocsátott.

Ezután a zenekar szervezéséhez fogtam. Zala-Szent-Grótnak három cigánya van, egy primás, egy kis bőgős és egy czimbalmos. A szőlőhegyen találtam meg őket, hol kapálással voltak elfoglalva; 2 forintban feivállalták a muzsikálást.

Még csak miniszter kellett.

Hol veszem?

— Hé öreg — szólék a primáshoz — nem tudna egy ügyes műkedvelőt, aki engem kiségitene.

— De hogy nem; a Kis Péter fia a Kis János, az már többször játszott.

— Hol lakik?

Ugyanis a szultán *Sinovjev* konstantinápolyi nagykövet előtt oda nyilatkozott, hogy ha a bolgár kormány nem alkalmaz szigorú rendszabályokat a maczedón-bizottságok üzemei ellen, úgy a török-bolgár határon nagyobb hadsereget lesz kénytelen összevonni a határvidékek nyugalmának biztosítására. *Sinovjev* megígérte a szultánnak a csár közbenjárását és ugylátszik ennek eredménye volt a maczedón-bizottság vezéreinek letartóztatása. Az ellenzéki lapok rámutatnak arra, hogy *Ferdinánd* fejedelem mindig a külföldre utazik, ha nagy események állanak küszöbön. Így történt ez most is. *Ferdinánd* fejedelem mindig a külföldre várja be az események hatását és ha nem történik semmi baj, úgy szépen hazajön. Feltűnő egy kormányparti lapnak az a kijelentése, hogy a bolgár kormány erőlyes eljárása következtében Románia és Bulgária között most már remélhetőleg jobb viszony lesz.

Városi közügyek.

A közgyűlés tárgysorozata.

A mai nemzeti ünnep miatt Nagyvárad város törvényhatósága holnap, pénteken tartja meg rendes havi ülését.

A tárgysorozat ugyan nem túl hosszú, azonban több igen fontos tárgyat ölel fel, amelyekben nem sikklik át kisebb-nagyobb vita nélkül a városatyák serege. Különben több rendbeli kemény interpellációról is szól a fáma.

A polgármester a rendes adatokon kívül bejelenti, hogy a villamos vasut engedélyezését ismét az hátráltatja, hogy a katonaság kívánja, miszerint a város belterületén levő rak-tárakhoz mellék vágányt készíttessen a közuti vasut. A társaság hajlandó ebbe belemenni, ha az építési költségekkel szemben a katonaság biztosítja a minimum szállítást. — *Barbi Alicenak* a szegények részére adott 100 koronáért jegyzőkönyvi köszönetet javasol a polgármester. — Bejelenti dr. *Vári-Szabó Bélának* lekötését a közg. bizottsági tagságról. A megüresedett helyet a májusi közgyűlésen töltik be. — Bejelenti továbbá a polgármester a közgyűlésnek, hogy dr. *Schlauch Lőrincz* bibornok ur a saját költségén diszes talpazattal

— A szappanyos közben!

Már én ott voltam!

— Nem tenne meg egy szivességet? Ma este előadást rendezek, egyik tagom rosszul lett, nem jöhetett el, játsza el a miniszter szerepét.

— Nagyon szivesen.

— Nem jöhetne el mindjárt a próbára?

— Nem mehetek kérem, mert a káplán ur fejelés csizmáját be kell végeznem. Az előadásra ott leszek.

— Van fekete ruhája?

— Van.

— No mert tudja a legnagyobb urat fogja játszani, a minisztert. Csak ennyit kell mondania: »Most nem érek rá, mert a miniszter-tanácsba kell sietnem«.

— Oh, ez könnyűség!

— De eljőjön ám.

— Ott leszek!

Siettem vissza a színházhoz.

Eljött az est, a publikum helyet foglalt, a cigányok már játszá az ouverturát, de a csizmadia legényem — akarom mondani — a miniszterem nem jön! Már kezdek kétségbeesni, midőn elémbé áll egy csizmás magyar ruhás alak.

— Megjöttem kérem alássan!

— Jézus Mária! Hisz ez nem fekete ruha!

— De hogy nem, fekete ez!

— Feketének fekete, de nem miniszternek való!

— Vagy úgy?!

látja el és még ez évben áthelyeztetni a Szóchenyi-téren levő Mária-szobrot.

Legérdekesebb tárgya lesz bizonyára a közgyűlésnek az I. oszt. rendőralkapitányi állás betöltése.

A tárgysorozat különben a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1901. évi április hó 12-én esetleg következő napjain mindenkor délután 3 órakor a városház nagytermében tartandó ülésében a következő ügyek fognak tárgyalatni.

1. Polgármester havi jelentése.
2. A belügyminiszter ur leirata az egységes időjelzés tárgyában hozott közgyűlési határozat jóváhagyása iránt.

3. I. esetleg II.-od osztályú rendőralkapitány választás.

4. A tanács, mint állandó választmány javaslata a IX. gyógyszerár felállítására tárgyában.

5. U. a. előterjesztése Hegyesi Lajos által megvásárolandó terület ügyében.

6. U. a. javaslata Leitner Lajos kéményseprő felebbezése tárgyában.

7. A közigazgatási bizottság évi jelentése.

8. A tanács mint állandó választmány javaslata a gyárpar lámozatása és fejlesztése tárgyában.

9. U. a. előterjesztése az új honvéd gyalogsági laktanya felépítésére kijelölt terület átbozsátása tárgyában.

10. U. a. jelentése a közvilágítás ügyében.

11. Esküdtöket összeíró küldetésbe két thb. tag választása.

12. A tanács mint állandó választmány javaslata a város tulajdonát képező ugynevezett »Füzes« laktanya bérbeadása illetve eladása tárgyában.

13. U. a. javaslata a v.-olaszi-i községi elemi leányiskolánál szükséges iskola padok beszerzése tárgyában.

14. U. a. javaslata a gyámhatósági szabályrendelet módosítása tárgyában.

15. U. a. javaslata Moldoványi Ivántól utcaszabályozás szempontjából szükséges köztér átbozsátása iránt.

16. U. a. jelentése az ürszékek és emésztő gödrök tisztítási vállalatának kiadása tárgyában.

17. U. az bejelenti a gázgyár melletti II. és III. számú telkekre megtartott árverés eredményét.

18. U. az bejelenti a Posta-utca és diszletraktár közötti közterület eladása tárgyában megtartott árverés eredményét.

19. U. a. előterjesztése a v.-velencei és apácza-utcai óvodák építése tárgyában.

20. U. a. előterjesztése a felső és alsó gyaloghidak bérleti szerződésének meghosszabbítása tárgyában.

21. U. a. előterjesztése a Kert-utca sarkától az árapasztó csatornáig egy csatorna kiépítése s ezzel egyidejűleg ezen ut rendezése és kiburkolásához szükséges költségek megszavazása iránt.

22. Kötting József nagyvárad lakos felebbezése.

23. Dús László t. főügyész 6 heti szabadság időt kért.

24. Tiszti főorvos özv. Weinberger Májorné született Dávidovits Katalin születésű öklevelet meghirdetés végett betérjeszti.

Erről a törvényhatósági bizottság t. tagjait azzal van szerencsém értesíteni, hogy a közgyűlési tárgyak a városház tanácstermében a közgyűlést megelőző napon bárki által megtekinthetők.

Nagyvárad, 1901. április hó 10-én.

Rimler Károly,
főjegyző.

Ápril 11-iki ünnepélyek.

Az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulóján, ma d. e. 9 órakor a székesegyházban hálaadó istentisztelet lesz, melyre a hatóságok fejei meghívattak. A nagy misét Szóchenyi Jenő apátkanonok mondja segédlettel.

Az egyes iskolák a következő ünnepélyeket tartják:

A főgymnasiumban.

A helybeli prém.kanonokrendű főgymnasium 1901. évi ápril hó 12-én, délelőtt 10 órakor, az 1848. évi törvények szentesítésének emlékére iskolatünnepet rendez a következő műsorral:

1. Hymnus, előadja a zenegyesület.
2. Emlékbeszéd, tartja Kende János főgymn. tanár.
3. Járjatok be minden földet, éaekli a vegyes kar.
4. Óda, Varga Lászlótól, szavalja Strébely Gyula VI. o. t.
5. Szózat, előadja a zenegyesület.

A főreáliskolában.

A 48-as törvények megszentetésének évfordulóját d. e. 11 órakor ünnepli meg a fő-

reáliskola a tornacsarnokban. Az ünnepély műsora a következő:

1. Hymnus, éneklí a dalárda.
2. Ünnepi beszéd, tartja: dr. Türr Lajos tanár.
3. Él magyar, áll Buda még. Losonczy-tól, szavalja: Szemes Imre VII. o. t.
4. A zenekör előadása.
5. A magyar ifjusághoz, Lampérth Gézá-tól, szavalja: Schwarcz Sándor VIII. osztályú tanuló.
6. Szózat, éneklí a dalárda.

Az újvárosi elemi fiúiskolában.

Az újvárosi községi elemi fiúiskolában ápril 11-ét d. e. 8 órakor ünnepli meg a tan-testület, melyre a szülőket ez uton is tisztelettel meghívja.

Az olasz-i községi elemi iskolában

fél kilencz órakor tartják meg az ünnepélyt, melynek műsorában a következők szerepelnek: Debreczeni Lajos, Konczek Károly, Balázsovich Rezső, Mátéh Pál, Vetési Károly, Balázs Imre, Pókay János, Keszthelyi Zoltán, Szeghalmi Ernő, Bary Zoltán, Kurovsky László, Böcz Imre, Stephán György, Dániel László, Soós István, Vetési Lajos, Borbély Miklós, Varró Sándor, Lampel Arpad, Handel László, Bartus Lajos, Keszthelyi István, Békési Lajos, Erdélyi Jenő, Szatmáry Károly, Szondi Jenő, Juszt Tibor, Szabatos Sándor és Lakatos Lajos. Az egyes pontok között az iskolai énekkar hazafias darabokat fog előadni.

UJDONSAGOK.

Az eltűnt szavazólapok.

— A miniszter leirata. —

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara régi tagjainak megbízatása még ez év január elején lejárt, de még most sem lehetett az új kamarát megalakítani, mivel a nagyvárad beltagok iparos tagjait újból kell választani.

Tudvalevőleg az iszonyu korteskedések és izgalom között végbement választásnál a szavazatok összeszámításánál nem vették külön a rendes és a póttagokat s így a végeredménnyel a szavazóknak nem igaz érzelmét mutatta a kihirdetett lista.

Többek felebbezésével felkerült a dolog a kereskedelmi miniszterhez, aki akként határozott, hogy általánosságban ugyan jóvá hagyja a beltagok választását, de a szavazólapokat újból számlálják össze, még pedig külön a rendes és külön a póttagokat.

Előreláthatólag ez az új összeszámlálás aiposan megváltoztatta volna a beltagok névsorát, azonban más bökkenő jött közbe. Midőn az új összeszámlálásra került volna azonban a sor, meglepetve konstatálták, hogy amíg a kereskedők szavazó lapjai teljesen rendben voltak, — az iparosok szavazó lapjából 25 darab kámforrá vált, vagyis egyszerűen eltűnt.

Telefonon, később írásban tettek jelentést a miniszterhez, mert a számláló bizottság azon véleményben volt, hogy a szavazólapok a miniszteriumban veszték el, illetve maradtak.

Mi már akkor azon nézetünknek adtunk kifejezést, hogy sokkal valószínűbb, miként itthon kallódtak el a szavazólapok.

Tegnapelőtt a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a városhoz e tárgyban. Kijelenti, hogy a szavazólapok nem maradtak a miniszteriumban, hanem azok már itt vesztették el, mivel nem kezelték a kellő felügyelettel. Kellő dorgatorium után szigorú vizsgálat megtartását rendeli el.

— Vegye fel hamar az übercziberemet! Kossuth-kalapját lekapva fejről, czilinderemet nyomtam a fejére, mit fölel támasztottak a le-süppedéstől.

— El ne felejtse szerepét! »Most nem érek rá, a minisztertanácsba kell sietnem!« fogtam emberemet s felállítottam a kulisszák mögé. Pista csenget és én elkezdem a dramolettet. A miniszter ur kilép s én remegve nyujtom át folyamodványomat, ő át veszi — nagy szünet után végig néz — aztán elkezd remegni, végre erőt vesz magán, elkezd beszélni. »Most nem érek rá«, megakad — kinos szünet után folytatja — »mennem kell«. Hová? »a katolikus legényegyletbe«. Indul kifelé, de e pillanatban nyakába sülyed a czilinderem, neki megy a kulisszának, megbölik s a színpalak közé kiesik, — óriási hatást ért el, ismerősei tüntetőleg kitapsolták, mit ő egész büszkeséggel — mint a ki jól végezte dolgát — köszönt meg.

Programmomat lejátszom, már át is öltözködtem, mikor a Pista figyelmeztetett, hogy a publikum még mindig vár valamit.

— Mit vár a publikum? Hisz a műsört már lejátszottam!

— A »legyet« szól Pista.

— De hisz azt már én elszavaltam.

— De még repülni nem tetszett, kénytelen voltam föllenteni, mert másképp nem vittek volna jegyet.

— No szépen vagyunk! No hát ha maga tudtomon kívül programot ígér, akkor hát

jelentsem is ki valami akadályt a publikumnak.

Pista csenget, aztán felhuzza a függőnyt és kilép:

»Tisztelt közönség! A művész urnak a gépezete elromlott s így nem repülhet, haza is vonaton megyünk!«

A publikum sajnálkozva széteszlott, csak a vendéglős maradt a teremben, kérte a terembért.

— De hisz én a táncmesterek már egyszer megfizettem.

— Az nem tartozik rám. Az neki 2 táncóra elmaradásáért dukál. A terem az enyém, fizessen! Szemei e közben forogtak, szája habozott, nagy kiálló fogai csattogtak — én fizettem.

— A színpad használatáért is fizet 5 forintot.

— De hisz azt elkértem három egylettől!

— Semmi közöm hozzá! A kortina az enyém. Fizessen! S fogai újra csattogtak — s én ismét fizettem. — Ezen elszámolás különböző jogcímenek addig tartott, míg bevételtem a vendéglős zsebébe át nem vándorolt. — Búsan térünk haza Pi tával. Csak egyet sajnáltam, hogy Berger nem akarta finanszírozni a második kirándulásomat s így nem juthattam el Pácsára.

Hát ezt a vizsgálatot nagyon nehéz meg-
ejteni. Rimler Károly főjegyző annyira szo-
ritzott, hogy nyilatkozattételre hívta fel
Giraud Árpád v. fogalmazót, akinek az őri-
zetére voltak az összes iratok és szavazó-
lapok bízva s aki azokat Budapestre felküldötte.
Giraud Árpád azonban semmi felvilá-
gosítást nem tud nyújtani, minthogy szabály-
szertien járt el s mit sem tud a szavazólapok
eltűnéséről.

Nagyvárad város tanácsa felterjeszti az
összes iratokat a kereskedelmi miniszterhez s
kéri, hogy a kereskedő beltágok választását
az új összeszámlálásnak megfelelően hagyja
jóvá, míg az iparos beltágokra új választást
rendeljen el.

A közel jövőben tehát ismét fel lesz ka-
varva Nagyvárad iparos társadalmának békéje,
egyetértése.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park
nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fé-
lig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön
d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Április 11. Szigligeti társaság választmányi ülése.
Ápril. 12. Városi közgyűlés.
Április 14. Kereskedők otthonának közgyűlése.
Április 14. A Szigligeti-Társaság közgyűlése d. e. 11
órákor a városházán.
Ápril. 15. Jog és pénzügyi bizottság ülése a városházán
Április 21. Gyorsírók matinéja.

* Személyi hír. *Nátafalussy* Kornél kir-
tanácsos, főigazgató, tankerülete délvidéki kö-
zépiskoláinak felülvizsgálása végett ma szék-
helyéről elutazott. Távolléte május hó 10-ig fog
tartani.

* Felülvizsgálat. A kisvárosháza tanács-
termében tegnap vegyes felülvizsgálatot tartottak
dr. *Beöthy* László főispán és *Latscher* Viktor
tábornok elnöklété alatt, melyen az előállott
hadkötelesek nagyrészt fegyverképtelennek négy
apát pedig, kik fiaikat reklamálták, kereset
képtelennek nyilvánították.

* A Szigligeti-társaság választmányi
ülése. A Szigligeti-társaság folyó hó 11-én
csütörtök délután 5 órákor a *Gazdasági és
iparbank* helyiségében választmányi ülést tart.
Rádl Ödön, elnök.

* A Körözs mérgezése. Három óvnél ré-
gebben húzódik már a Körözs mérgezésének
ügye, de a mező-telegdi Bihar-Szilágyi olajgyár
csak úgy engedi most is a Körözsbe a vitriol-
salakot és a gyárból kikerülő más mérges
szennyvizet. Bámulatossággal csúrik, csa-
varják ezt az ügyet, nehogy dűlőre jussanak
vele s addig Nagyvárad városa méltán aggódik
a felett, hogy félmillióba került vízvezetékét
főnkre teszi — a részvényesek érdeke. — A
megvizsgált vizet a különböző vegyvizsgálók
hol jónak, hol egészségtelennek találták, ahöz
képest, amint a vízmerítés előre publikálva
lett. Nagyvárad város mérnöki hivatala már
hónapokkal előbb merítettett hivatalos közegek
jelenlétében néhány üveg vizet s felküldték Bu-
dapestre a vegykísérleti állomáshoz. A napok-
ban leérkezett a vegyvizsgálat eredménye, a
mely szerint a felküldött víz egyrésze elég jó,
az élvezetre alkalmas. A piszkosabb, salakosabb
vizet azonban nem vizsgálhatták meg, mert el-
törték az üvegek. Így csak annyit tudunk, mint
azelőtt. Nagyvárad város tanácsa azonban el-
rendelte, hogy újabb vizmintákat vesznek a
megmérgezett Körözsből. De ha a gyár előre
tudja a vízvétel idejét, ismét hiábavaló lesz
minden költség. Nem eresztenek azon időben
semmi szennyet a folyóba. Vajjon mikor lesz
már vége ebben az ügyben a hivatalos komé-
diának és huzavonának?

* A szabadelvű párt ülése. Meglehetősen
főlélesleges gyűlést tartott tegnap a szabadelvű
párt: elhatározták, hogy nem határoznak. Ar-
ról volt szó ugyanis, hogy a megürült első
rendőralkapitányi állásra pályázók közül me-
lyiket fogja támogatni a párt? *Hlalky* Endre
elnöklété alatt éről tanácskozott tegnap a li-
berális párt a Széchenyi-szállodában s többek
hozzászólása után a kérdést nyílt kérdésnek
hagyták. Pedig ha már összegyűltek, legalább
azt lehetett volna eldönteni, milyen alapon le-
het országgyűlési, politikai párt kérdésévé
tenni azt, hogy egy önkormányzati testületnek
ki a tisztviselője?

* Eljegyzés. *László* Pál Szatmárvármegye
nyugalmozott főszámvevője, angyalasi földbir-
tokos bájos leányával *Erzsikével* husvét első
napján tartotta eljegyzését a helybeli posta
és távirtda igazgatósági számvevőség egyik tö-
rekvő, fiatal tisztje, *Goldburg* Ferencz.

* Az új gyógyszer-tár. A kilenczedik
nagyváradai gyógyszer-tárra, melyet a Bémer-
térén állítanak fel, tudvalevőleg kimondták,
hogy közérdek kívánja. A tanács mint állandó
választmány ezzel kapcsolatosan tárgyalta
Guttmann József törvényhatósági bizottsági
tagnak azon indítványát, hogy a város a sa-
ját részére szerezze meg a 9-ik gyógyszer-tár
jogát s vagy házilag kezeltesse, vagy bérbé
adja. Ezen indítványt azonban elejtette a ta-
nács napirendre térést javasol a közgyűlésnek.
Együttal javasolja azt is, hogy a közgyűlés
Hegedűs Rezső okleveles gyógyszerészt ajánlja
a miniszter előtt a IX-ik gyógyszer-tár enge-
délyének kiadására. *Beöthy* László főispán
pedig felemlítette azt a kérdést, hogy célszerű-e
egyszerűen elejteni *Hankovits* Ferencz okl. gyógy-
szerészek azon kérelmét, hogy pecze-szőllősi
gyógyszertárát Csillagvárosra áthelyezhesse.
Éz lenne, igaz, a X-ik gyógyszer-tár Nagyváradon,
de éppen itt van szükség egy gyógyszer-tárra,
ahol oly nagy a pauperizmus, a nyomor. Azt
sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy fur-
csa gondolatokat ébreszthetne az, hogy ha
látja Csillagváros lakossága, miszerint ők ké-
rik a gyógyszer-tárt és nem kapnak és ugyan-
akkor a Bémer-térre engedélyeznek egy új
patikát. — A tanács kimondotta, hogy az
ügyet nem ejti el, hanem a X-ik gyógyszer-
tárnak Csillagvároson leendő felállításának
kérdését napirendre tűzi.

* Halálozás. Részvétellel vettük a követ-
kező gyászjelentést. Özv. *Hanczmann* Jánosné
szül. *Biró* Mária Teréz neje, a maga és test-
vére *Hanczmann* Rozália férjével, sógora *Czumf*
József és *Czumf* Terézia leányával egy a
maguk, mint az összes rokonság nevében is
fájdalomtelt szívvvel tudatják a szerető jó férj,
illetve testvér, rokon és jóbarátnak *Hanczmann*
*János*nak folyó évi ápril hó 10-én d. u. 1 óra-
kor életének 57 a boldog házassága 11-ik évé-
ben rövid szenvedés után történt gyászos
elhunyását. A megboldogult drága halott
földi maradványa ugyan-e hó 15-én d. e.
10 órákor fognak az ág. ev. vallás szertatása
után Nagy-Körözs-utca 213. számú háztól az
ujvárosi központi temetőben örök nyugalomra
tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt
rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meg-
hivatnak. Nagyvárad, 1901. április 10. Áldás
és béke hamvaira!

* A komádi-i gyilkosság. Tegnapelőtt város-
szerte elterjedt a híre, hogy a komádi-i mozgó
postát kirabolták s a kocsist megölték. A nagy-
várad kir. törvényszék vizsgálóbíró-sága rész-
ről *Ember* Géza vizsgálóbíró kiszállt Komádiba
s konstataulta, hogy a hír nem teljes egész-
ben való, mivel a postakocsis önkézevel vetett
véget életének, nem tudják mi okból. A posta
azonban teljesen rendben van. A szerencsétlen
kocsist felboncolták.

* Festőműterem a hadapródiskolánál. A
nagyvárad honvéd hadapródiskola tanári kara
mindenkép arra törekszik, hogy a növendékek
nemcsak az előirt szigorú tananyagot sajátítsák
el, hanem általános műveltségre tegyenek
szert. A zeue az iskola felállítására óta otthonos
az intézetben. Most alkalmuk lesz a testészet-
ben is képezni magukat azon növendékeknek,
a kik erre tehetséggel és hajlammal bírnak. A
festőtermet már közelebb felállítják az intézet
udvarán. E célra megvásárolta az iskola pa-
rancsnoksága a *Lojanek*-czégnak azon alkot-
mányát, amelyet a régi reáliskola udvarán
fényképészeti műteremnek használtak.

* *Dr. Kresz* Géza meghalt. *Dr. Kresz*
Géza, a fővárosnak sok éven át volt kerületi
és tiszti orvosa és a mentőegyesület igazgatója
tegnap reggel 5 órákor meghalt. Az elhunyt
orvost csak a napokban hozták haza *Meránból*,
miután látták, hogy az emberi tudomány nem
segíthet többé rajta. A mentő-egyesület ügyei-
nek vezetésével az igazgató-választmányi ülés
továbbra is *dr. Kovách* Aladár főparancsnok
bizta meg, aki *kresz* betegsége alatt is
nagy tudással igazgatta az egyesületet.

* Csodavilág Nagyváradon. Rendkívüli
látványosságban, egy csodás világ szemlélésé-
ben lesz része a jövő hónapban Nagyvárad
közönségének. Az egész világból összeszedett
ritkaságaival óriási területet foglal el Buda-
pesten *Barnum* és *Bailey* társulata s naponta
egy város közönsége tolong a *Tattersalban*,
hogy olyant nézzen, a melyben még a világ-
városok közönségének sincs mindég alkalma.
A nagy vállalat titkára már több ízben járt
Nagyváradon, hogy előkészítse a vállalat érke-
zését. A *monstre-cirkusz* május 10-én érkezik
Nagyváradra s bár csak egy harmadrésze jön
hozzánk, 62 óriási wagoonnal, négy külön vo-
naton érkeznek. Az első vonat 12 kocsival s
ezek között 1 wagon ló, 8 nyitott és 3 elefánt-
tal. A második vonaton 16 kocsi, 9 lóval, 7
nyitott. A harmadik vonaton 19 kocsi és pe-
dig 8 ló és 6 nyitott kocsi. A negyedik vona-
ton 17 kocsi, 10 nyitott, 4 fedett teherkocsi, 5
hálókocsi és 1 tevé-kocsi. A rengeteg sátrakat
a marha vásár-téren állítják fel. A világhírű
társulat csak egy napig lesz Nagyváradon. A
városi tanács tegnap állapította meg, hogy az
összes szállítmányért 648 korona kövezet- és
hidvámot kötelesek fizetni.

* Értesítés. A *Filléres Takaré-* és *Se-*
gélyszövetkezet értesíti t. tagjait, hogy a folyó
hó 11-iki befizetés a nemzeti ünnep miatt fo-
lyó hó 12-ikén délután 3—5 óráig lesz meg-
tartva.

* Az egyfogatuak száma. Nagyváradon jelen-
leg 123 egyfogatu bérkocsis van s így ez a sok
ember nem tud megfelelő keresethez jutni. Ter-
mészetesen elhanyagolja igen sok a lovát, ko-
csiját s örül, ha annyit bír keresni, hogy ma-
gát fentartsa. *Gerő* Armin rendőrkapitány e
téren is javítani óhajta az állapotokat a sza-
bályrendelet kidolgozását sürgeti, amelyben meg-
lenne határozva az egyfogatu bérkocsik száma.
A városi tanács azonban napirendre tért az
ügyben, mert előbb bevárja, hogy a villamos
vasut forgalomba hozatala után miként alakul
a bérkocsisok helyzete.

* *Kazánrobbanás egy hajón.* Megrendítő
szerencsétlenség történt hétfőn délután *Kame-*
nicza közelében a *Dunán*. Egy magántársaság-
nak a *Dianna* nevű propellerhajója, a mely a
helyi forgalmat közvetítette, *kazánrobbanás* kö-
vetkeztében elstlyedt s a rajta volt utasok kö-
zül öten a *Dunába* fulladtak. A szerencsétlen-
ség részleteiről az alábbi tudósítást vettük:
Husvét másodnapján *Ujvidékről* és környékéről
igen sokan rándultak ki *Kameniczára*. A helyi
forgalmat rendszerint a *Dianna* nevű propeller-
hajó szokta teljesíteni, mely ez alkalommal

zsufolásig megtelt kirándulókkal. Délután 1 órától szakadatlanul járt a kis hajó, minden fordulónál megrakva utasokkal, úgy hogy nehéz terhével alig tudott haladni. Este fél hét órakor történt a szerencsétlenség. A hajót a kirándulásról visszatért közönség megrohanta. Hiába volt a kormányos és hajószemélyzet tiltakozása, ember ember hátán állott a hajóban. A hajó gőzkazánját már egész délután tulerősen fűtötték. Az indulás előtt is roppant erősen fűtötték föl, hogy elegendő gőz legyen. Mikor az indulásra megadták a jelt és a köteleket eloldották, alighogy a hajó megindult óriási robbanás történt. A gőzkazán előrészt a tul fejlesztett gőz kivágta és összetörte a hajó hátsó részét, minek következtében a hajó rögtön süllyedni kezdett. Az utasok nagy része, — minthogy a szerencsétlenség még a part közelében történt — beugrott a Dunába és úgy jutott a partra. Pár perc alatt több mentő-csónak vette körül a süllyedő hajót s ezek az utasokat megmentették. Azok közül azonban, a kik az első ijedtségtől a Dunába ugrottak öten, név szerint Baics Miléva, Rádics Szófia, Piszárovics Tekla, Andrékovich György és Bogdánovics Avram ott lelték halálukat. Ezeket menekülés közben a többiek nyomták a víz alá. Ezeket kivül egy Bozsity Nikola nevű ember, a ki a fűtő volt a hajón, továbbá Petkovich Dusan és Petrovics Joco matrózok oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy fölgögyulások alig remélhető. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy a robbanás a hajó hátsó részén történt, hol utas alig volt. Ennél fogva a süllyedés is csak lassan történt és az utasokat sikerült megmenteni. Mindamellet nagyon kevesen menekülhettek meg ép testtel, mert az óriási tolongásban az emberek egymást ütötték, hogy mielőbb megszabaduljanak. Több nő el is ájult, ezeket úgy vitték el a hajóról. A hatóság kiküldöttjei tegnap ejtették meg a vizsgálatot. Popovics Arzen kormányost és a hajó többi személyzetét lefolytatták.

* **Satnya nemzedék.** Nagyvárad város katonai ügyosztályát megkereste az állomásparancsnokság, hogy puhatolja ki, mi oka lehet annak, hogy az idén a sorozások alkalmával oly feltűnő visszaesést konstataáltak. E végből kérde, hogy miféle betegségek fordultak elő az 1878., 79. és 80. években, mely években született ifjak az idén sorozás elé álltak.

* **Tizenkilenc év múlva.** Olyan fura történet, annyit mosolyogtunk rajta, hogy mire megírásra került a sor, elfelejtettük a szereplők nevét. Már pedig ez fontos az igazsághoz; nélküle alig hiszik el, pedig ez az eset a nélkül sem valami hihető.

Volt egyszer egy asszony, a ki az esküvő után tizenkilenc évvel szeretett az urába s addig senkit sem szeretett . . .

Tizenkilenc évvel ezelőtt az anyóka bájos fiatal leány volt, a ki férjhez ment szerelem nélkül. Semmi csodálandó sincs benne, hogy az esküvő után két héttel a menyecske megint szüleinél temett azzal a fogadalommal, hogy az urához ugyan vissza nem tér többet. Éltek külön, két városban, talán két külön megyében is.

Tegnap találkoztak megint a bíróság előtt.

Ugy esett a dolog, hogy férjem uram érezni kezdte egy hü oldalborda hiányát. Az öregség nagyon ellágyítja a sziveket, az apóka szive is ellágyult valaki iránt s egyszerre nehéznek találta a távolról hozzáfűzött régi oldalbordát. Elhatározta, hogy felcseréli ujabbal, a ki mellette lézen.

Beadta a válókeresetet s annak tárgyalására megidéztek persze a feleséget is. Régen nem látták egymást, de talán most szebbnek találta mindenik a másikat? . . . Pedig az apóka kopaszodik, anyóka haja pedig szürke, elhatározottan szürke már. Elég az hozzá, hogy

a találkozásnál egy darabig csak nézték egymást meghatottan, aztán egymás karjaiba borultak sirva.

— Én édes szerelmem!

Most pedig kezdődik a harmadik mézes hét, tizenkilenc évvel a második után.

* **Ha a nyulból lehet jáger . . .**

A nagyváradai tűzoltók üres idejökben egy vagy más ipari foglalkozást üznek. Az egyik nádszékéket fon, a másik villamos csengők berendezését készíti. Ez utóbbiakat jelentették fel Feigenbaum és társa, a kapitányi hivatal azonban nem látott kontárkodást ebben, mert az illető tűzoltóknak a villamos csengők felszerelésére iparigazolványuk van. Ezen határozat ellen felebbeznek most Feigenbaum és társa. Látszik a felebbezésükből, hogy nem valami haragos emberek, mert inkább humorosan veszik a dolgot. A felebbezés első mondata egy bizonyos nótából citál, illetően képen:

»Ha a nyulból lehet jáger,
Krinolinból hózentráger,

miért ne lehetne az illető tűzoltóból is szerelőc.

EGYESÜLETEK.

A Kath. Kör választmányi ülése.

A nagyváradai Kath. Kör választmánya tegnap ülést tartott.

Dús. László elnöke alatt jelen voltak: Gálbory Sámuel, Román József, Szűts István, Tóth Márton, Gram Szylyveszter, dr. Némethy Gyula, Stark Gyula, Fekarovics Imre, dr. Karácsonyi János, dr. Vučkics Gyula és dr. Imrik Gusztáv titkár.

Több folyó ügyet intéztek el. Gálbory Sámuel a Vörösmarty-szoboralap javára 87 koronát gyűjtött. Ez összeget a Budapesti Hírlap szerkesztősége utján juttatják rendeltetési helyére s a gyűjtőnek köszönetet szavaznak.

Uj tagokul felvették: Krüger Aladár, Fatkó Antal és Pintér Mihály.

Dr. Karácsonyi János indítványára elhatározta a választmány, hogy a Kath. Kör belép a Szent István-Társulat kötelékébe. A kör részére pedig megrendelik januártól kezdve a »Magyar Szemle« című szépirodalmi lapot, s végül a könyvtár-bizottságnak a könyvtár gyarapítására száz koronát szavaztak meg, mely után az ülés véget ért.

Kereskedelmi alkalmazottak otthona. Felhívás a nagyváradai kereskedelmi alkalmazottakhoz és tisztviselőkhöz. Egy félszázadnál több idő mult el azóta, a mikor a legnagyobb magyar Gróf Széchenyi István kiadta a jelszót, casinók és népies körök megalapítására. Hazánkban ugyanis castrendszer uralkodott. Születési és szellemi aristokratáink — kevés kivétellel — mereven elzárkóztak a szellemi képzettség alacsonyabb fokán álló középosztálytól s ez egyoldalú nemzeti fejlődést eredményezett. Az érintkezés, egymás nézetének kicserélése, a társadalmi élet tömörülése, szóval: az ellentétesebb elemek összevonása, a legbiztosabb módszer egy nemzet előrehaladására. Ez az eszmény vezérelte Gróf Széchenyi Istvánt lépésben.

És ez a nemes idea eleinte a felsőbb körökben visszatetszést szült. A szellemi tökély magaslatán álló egyén, leereszkedik a tudatlanhoz s megossza vele tudását? ! Kört alapítson olyan egyénekkel, kik az ő tudása »abc-jé«-nél tartanak? ! De multak az idők s változtak a vélemények. Az emberek kezdtek belátni, hogy akkor, midőn a társadalmilag s szellemileg ellentétesebb elemek egymással érintkezve, tanítva tanulnak, voltaképpen a hazának tesznek szolgálatot. Mert csak az a nemzet lehet tökéletes, csak az képes magát fentartani a mindinkább tért hódító kulturális viszonyok

között, a mely nemzetnek fiai lépést tartanak a kultúrával. És a művelődésnek egyik fontos és hasznos tényezője az egyesületi élet, a hol — mint ezt fent jeleztük — különböző elemek nagyobb és kisebb szellemi műveltséggel bíró egyének érintkeznek egymással. Nekünk a nagyváradai kereskedelmi alkalmazottaknak s tisztviselőknak is volt egy szép hasznos körünk. Volt, mondhatjuk, mert ma, a még néhány év előtt virágzó kör, csak teng napról-napra — hogy úgy mondjuk — agonizál. Elég szomorú az, hogy egy ilyen napról-napra rohamosan fejlődő kereskedelmi városban, ily nagyfokú visszaesést kell felmutatni a kereskedelmi alkalmazottak körének. Okokra nem akarunk rámutatni. Talán lesznek olyan egyének, talán többen, talán sokan is, kik visszaemlékezve a multra, a saját becses »én«-jükben megtalálják az okokat. De vegyük magunkra a visszaesés okait. Mi a közel 600 kereskedelmi alkalmazott és tisztviselő vagyunk az okai, hogy van is körünk nincs is. De ne is hangoztassunk a »mea culpa«-t. Ide nem bűnbánás, hanem munka, és pedig lelkiismeretes, gyors munka kell. És összetartás, béke, mert az összetartásban rejlik az erő, az erőben az önbizalom és a siker. Szívelejünk meg tehát a fentieket. Alapítsunk egy otthont magunknak a hol cultiválhassuk miadant, a mi szép és hasznos. Hazaszeretetet, humanitást és önképzést, hogy ne kelljen pirulnunk a többi magyar város előtt, melyeknek köre azon a niveau áll ma, a melyen a mi körünk ezelőtt állott. Értjük utól őket s megvagyunk győződve, hogy képesek leszünk tulszárnyalni. — Elég sokan, elég erősek vagyunk a kivitellhez. *E hó 14-én* a »kereskedelmi Csarnok« nagytermében közgyűlést tartunk, amelyen Dr. Kovács S. János kereskedelmi igazgató ur szives közreműködését helyezte kilátásba. Tisztelettel kérjük tehát a magán és kereskedelmi tisztviselő urakat és alkalmazottakat, valamint körünk barátait, hogy ezen gyűlésen megjelenni sziveskedjenek, a választmány nevében: Nagyváradon, 1901. április hó 1-én. Fischer Emil, elnök. Nussbaum Marczel, jegyző.

IRODALOM.

Segneri Pál, a nagy olasz népszónok sz. beszédeinek II. kötete kapható *Szokolosky Bertalan* hitoktatónál Sátoralja-Ujhelyben. Segneri beszédeit az eszmék magasztossága, a sz. írásban való bámulatos jártasság, megkapó fordulatok, dönthetetlen érvek, költői hasonlatok jellemzik. E beszédek a XVII. században Olaszország legnagyobb városaiban hangzottak el ezekre menő hallgatóság előtt. Mint *forrásművek* megbecsülhetetlenek. A kötet ára diszes vászonkötésben 4 korona és 60 fillér, fűzve 4 korona.

Vadaj József Erkölcsei vezérkönyv című művét, mely most harmadik kiadásban került a sajtó alá s mely vizsgálati jutalomkönyvek tartalmának gazdagsága folytán kiválóan alkalmas, — *Goró Lajos* művész illusztrálta teljesen új izléses művészi kivitellen. A könyv pár hét múlva hagyja el a sajtót.

Igazságszolgáltatás.

Mentők a tárgyaló teremben. Izgalmas jelenet játszódott le tegnap délelőtt Budapestén dr. Wiener Sándor kir. büntető járásbíró hivatalszobájában. Tárgyalás folyt a bíró előtt s a vádlottak padján két asszony ült, Barón Manoné és Grail Lipótné. Az volt ellenük a vád, hogy a Neidlinger-czég pénzbeszedőjét, Spitzer Miksát, mikor hozzájuk inkaszálni jött, elverték csuful. Az egyik a téstanyujtóval, a másik egy nem kevésbé vastag bottal esett neki s alaposan kiporolták a — ruháját. A vádlottok azt hozták fel védekezésül, hogy Spitzer gorombáskodott velük s ezért bántalmazták. Tárgyalás közben Baronné egyszerre összeesett s iszonyu kinok közt fetrengett a

földön. Nyilván szivgörcsök fogták el. Hamarosan a mentők jöttek s elvitték a beteg aszszonyt. A tárgyalást természetesen el kellett halasztani.

TANUGY.

Képesítő-vizsgálat. A nagyvárad kir. tanítóképzőnél az 1900—1901-ik tanévre tartandó képesítő-vizsgálatra jelentkezők közt (születési, tanulmányi, erkölcsi, szolgálati, tisztiorvosi bizonyítvánnyal) felszerelt kérvényeiket az igazgatósághoz nyújtják be 1901. május 15-ig. Jelentkezhetnek: a) tanítójelöltek; b) akik a mélt. vall. és közokt. m. kir. minisztériumtól engedélyt nyertek. A vizsgálat ideje: 1901. május 18—21. írásbeli; 1901. május 22-én és következő napjain szóbeli. Vizsgálati díjak: a) intézeti növendékek 20 kor; b) idegenek 40 kor; c) oklevélilleték 2 kor. előlegesen fizetendő. Nagyvárad, 1901. ápr. 10. *Az igazgatóság.*

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Kék asszony.
Péntek: Rejtett boldogság (először.)
Sombat: Góság.
Vasárnap:) d. u. Stern Izsák.
este Kék asszony.

Lili.

Nem hétfőn volt *Amon Margit* igazi első fellépése, hanem tegnap. Ezt az ötletes, bájos operettet tegnap ő segítette fényes sikerhez, az ő páratlanul sikkes játékaival, kitűnő énekével. Maga az operett is olyan, hogy sokoldalú, igazi szinpadai tehetségnek lehetetlen benne sikert nem aratnia. Csupa lágy dallam, kedves szerepek s az egészen előmlő igazi költészet. Ezt a költészetet értette és értette meg *Amon Margit* a czimszerepben. Kifogástalan volt mind a három felvonás különböző szerepeiben; ha mégis megakarjuk említeni, hol ért el legnagyobb hatást, ilyen két fénypontul kiemelhetjük a *Lili*-keringőt a 2. felvonásban s a harmadikban a nagymama énekszámát. A közönség teljesen méltányolta is tehetségét s ügyességét és valamennyi énekszámát megismételtette.

A bájos kis primadonna mellett lehetetlen volt a többieknek is kedvvel nem játszani és sikert el nem érni. Közülök első sorban *Pintér Imrét* (Plinchard) illeti a dicséret. Szép baritonhangja főleg az *Amon Margittal* együtt énekelte duettben érvényesült, játékában pedig az első felvonásban találtunk pompás eredeti felfogást. Egyebütt is tetszett, de a hadnagyot s a tábornokot már nem volt kedve olyan megkapó vonásokkal bemutatni. Itt is kitűnő volt azonban a második felvonás elején; az őrmestertől lett hadnagy modortalanságát igen jól adta vissza.

Megkapni akart *Nyárai* (Hypothése), de nagyon is belekapaszkodott a Hoffmann meséi Ferenczébe s azt másolta vicomtei czimmet. Eredeti leginkább az első felvonásban volt; itt maszkja óriási derűtséget, szép éneke tapssal provokált. Másutt egy-egy mókájával megnevettetett, hogy aztán megint közönyösek maradjunk; hiszen azt juttatta eszünkbe, hogy ugyanezt a szerepet láttuk már a Hoffmann mesében! Kiszárad az átültetett fa s ha megmarad, csenevész.

Háromféle szerepe volt *Pataky Bélának* is (De la Grange) mint Ámonnak. Azt a malheurt leszámítva, hogy a II. felvonásban kopasz volt, a III-ban pedig (35 év múlva) das ősz hajjal ékeskedett, kifogásolni való nem igen akadt játékán. Sőt ellenkezőleg, elegáns feltétele most sem tévesztette el a hatást s Ámon Margit ügyes partnerének bizonyult.

Kisebbszerepekben *Benkő Jolán*, *Füredi Erdélyi*, *Bognár* és *Bércziné* ügyeskedtek.

—r.

A Kék asszony. Varney bájos zenéjü, poetikus operettjét a Kék asszonyt ujtja föl ma este a színház énekes személyzete. A darab czimszerepét *Székely Irén* játssa, kinek e szerepében oly nevezetes sikerei voltak a régi nagyvárad szinpadon. A többi szerepek így oszlanak meg: *Teréz* — *Ámon Margit*, *Mariol* — *Lányi Edit*, *Pijonné* — *Benkő Jolán*, *Hongnette báró* — *Nyáray Antal*, *Kantló* — *Bérczi*, a csendőrkapitány — *Erdélyi*, *Pierre* — *Pintér*.

A pénteki bemutató. Sudermann nagyhatású színművét, a *Rejtett boldogságot*, mely a Nemzeti színház műsorát hosszú időn át uralta, pénteken mutatják be a Szigligeti-színház közönségének. A dráma főszerepét *Pataky Béla* játssa, kivüle *Balázs Olga*, *Szohner Olga*, *Pintérné*, *Péterdy*, *Bognár* és *Dési* vesz részt az előadásban.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 172.

Idénybérlet 168 sz.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. április 11-én

Kék asszony.

Operette.

S Z E M E L Y E K :

De la Hongnette báró	—	—	Nyáray Antal
Jolán neje	—	—	Székely Irén
Kantló, fogadós	—	—	Bérczi Gyula
Pizsonné, fogadósne	—	—	Benkő Jolán
Pierre, halászlégény	—	—	Pintér Imre
Teréz, Kantló huga	—	—	Ámon Margit
Miraszol csendőrkapitány	—	—	Erdélyi Miklós
Mariol anyó	—	—	Tóváry Anna
Mariol, cseléd	—	—	Lányi Edith

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlászék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vásár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap pénteken, április 12-én

Rejtett boldogság.

Színmű.

REGÉNY-CSARNOK

Sibilla.

Irta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

67.

— Ej, ej, nem mondtam mindég, oly zenei zseni, mint a kis Sibilla, főnemes családból nem igen születik, kivéve a Fior del Lágót, mely most kihalt, mert a kis özevgy, kibent zenei tehetség szikrája sincs, nem számít. Legyen gond nélkül gyermekem, kinek az anya-

természet Isten kegyelméből ily nemes levelet adott, az ne törődjék család fájával.

— Nem is teszem előre bocsájtva, ha elég képzettség tart, hogy a zenében jó eredményt mutassak fel.

— Mit nevez jónak?

— Művésznőnek lenni!

— Ön merész, Istenemre gyermek, ön merész. Művésznőnek készül. S ha valakinek joga van hozzá, ön az. Igen, meg van a teljes képesség. De hogy ajánlhatom-e e pályát, nem tudom.

— Miért nem mester?

— Lássá gyermek, ez nem fényes párvialdal, nem hősi diadal, mint György lovagé a sárkánnyal, ez egy évekig tartó fáradságos küzdelem, melynek részletei unalmas, nehéz. A dilettáns, ha még olyan képzettség is mint maga, előről kell, hogy kezdje s végre is hová vezet, ha nem akar szinpara lépni?

— Éppen ez óhajom. Nem teszek semmit félig.

— Igaza van. De tudja-e mit cselekszik, ha vágyát követi?

— Nem, csak azt tudom, mit akarok elérni, mit tenni szeretnék. A többit, mi nem tőlem függ, úgy fogom venni, a hogy van.

— Derék beszéd. Nem ijeszti el, ha lefesztem, mennyire különbözik a művész élet prózai valósága azon képtől, melyet fiatal ideális lélek magának alkot? Legyen. Ha a lelkesedés tüzet oly jól tudja táplálni, mint azt tekintete, szava kifejezi, tanácslom, maradjon tervénél. Még egy ajánlhatom is van in petto.

— Mi lenne az, — kérdé érdeklél Sibilla.

— Fölszólítást nyertem egyik legnagyobb német tartomány fővárosából, hogy a színház igazgatását átvegyem. Hosszabb gondolkodás után elfogadtam. Sajátságos dolog, hogy mi olaszok elhagyjunk hazánkat, de a feltételek előnyösek, a körülmények kedvezők, szóval elhatározott szándékom, hogy meg kezdjem új pályámat. Első feladatomból lesz, hogy fiatal erőket keressek és kiképezzem. Zeneiskolát akarok létesíteni, hol kezdő fiatalok mindenben, mi a színpadhoz nélkülözhetetlen, mint zene retorika stb. kiképezetést nyerjenek. Akar Rabenába menni s mint első növendékem beiratkozni?

— Ez az, mi után vágyódom, kiáltott fel Sibilla. De, folytatta hirtelen mély levertséggel, mégis meg kell gondolnom.

— Természetesen a tanítás ingyenes, de tanítványaim kötelességük, hogy igazgatásom alatt Rabena színházánál két évig játszanak. Ugy-e kissé haszonleső vagyok, de mindenkinek önmaga az első.

Sibillát mélyen meghatotta nemes barátja nagylelkűsége. Életében először jött tudatára, hogy szegény s kénytelen volt ezen megalázó nagylelkűséget köszönettel fogadni!

Mesterétől és jötevéjétől a legközelebbi vizontlátás reményében vett búcsuf.

Midőn haza felé vette útját a fogatot megállította Fior del Lágó grófné kastélya előtt, hogy rövid búcsulátogatást tegyen.

A grófnét tudósítani a legnehezebb feladatok közé tartozott. A kis hölgy azonban már különös módon értesítve volt.

A törvény, mint ily eset-knél szokásos, lepecsételte az elhunyt papírjait, megvizsgálta van-e végrendelet s meggyőződött, hogy a társalkodónó semmiféle közözebbi összeköttetésben nem áll vele. A derék Hanna legjobb akaratú készséggel segítette e dologban, a menyinyiben a jegyzőnek kijelentette: akár van végrendelet, akár nincs, ő biztosan tudja a grófné szándéka volt a szegény kisasszonyt általános örökösévé tenni.

A jegyző vállat vont, résztvevőleg mosolygott s még kérdezte, hogy a szegény kisasszonynak van-e arra szüksége, mire Hanna nagy igazgatóságában igennel felelt. Mivel végrendeletnek vagy utolsó akaratnak még nyomát sem találták, a szegény kisasszony igényeit tekintetbe sem vették. A cselédség törvényesen ki lett elégitve, Sibilla, a grófnéval nem állott szolgálati viszonyban, egy fillért nem kapott.

Fior del Lágó Desirée grófné mindezt tudta s a kíváncsiság és megvetés érzésével várta a kalandornó látogatását.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Viszály az egyetemen.

Budapest, ápril 10. (Saját tud. táv.) A »Magyar Szó« ma esti számában »Óriási botrány az egyetemen« »Sikkasztással vádolt rektor«, »Megakadályozott diák otthon« czimmettel azt írja, hogy az egyetemi kórház egyet a diák otthon céljaira 11.000 forintért egy telket vásárol lágymányoson. A vételért Tewrewk rektor is kiutalta s ez által óriási felháborodás van az egyetemi tanácsban, mert azt hiszik, hogy a rektor hatáskörét túllépte. Frölich rektor heves támadást intézett ellene s kérte, hogy vele szemben a vagyoni felelősséget állapítsák meg, amibe Tewrewk bele is egyezett s a 11.000 forintot birtokaira bekebelezte.

A búrok harcjai.

London, ápril 10. Kitchener lord jelenté Pretóriából tegnapi kelettel: Plumer ezredes Pietersburg elfoglalásakor 60 búrt elfogott, egy hét fontos ágyut zsákmányul ejtett és temérdek lövészert és dinamitot elpusztított. (M. T. I.)

Budapest, ápril 10. (Saj. tud. táv.) Mint Brüsszelből jelentik, a búrok Pittsburgból a Soppan hegység felé visszavonulnak, mert a malaria, tifusz és más veszedelmes járvány valószínűleg megtizedelte csapataikat.

Budapest, ápril 10. (Saj. tud. táv.) Londonból írják, hogy a transzváli kormány a székhelyét Seichsdorfba tette át.

Zákó Milán instellációja.

Versecz, április 10. Zákó Milán, Pancsova és Versecz városok főispánja május 5-én utazik Verseczre, a hol május 6-án foglalja el a főispáni széket. Onnan meg aznap délután különvonattal Pancsovára utazik, a hol május 7-én tartja meg székhelyét. A programot ma állapították meg a Bristol-szállóban tartott értekezleten, amely után az új főispán szűk baráti körben ebédet adott. Az ebéden jelen voltak: Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, Szivák Imre, Latinovics Géza és Zákó István országgyűlési képviselők, Seemayer János dr. Versecz városi bizottsági tag, Rabl Antal dr. mosonyi nagybirtokos, Seemayer Károly verseczi polgármester és Mattanich Adolf pancsovai polgármester. (M. T. I.)

A brémai merénylő örült.

Budapest, április 10. (Saj. tud. táv.) A német császár ellen elkövetett merénylet hőst, Weilandot, a fogházból átvitték az örültek házába, mert a téboly félreismerhetetlen tünetei mutatkoztak rajta. Védőjét, ki czellájában meglátogatta, vad dühvel kikérgette s neki akart rohanni, de az ápolók megfogták és ártalmatlanná tették.

Meinert dr. bocsánatot kért.

Bécs, április 10. Az alkoholizmus elleni kongresszus mai ülésének elején Meinert dr. kijelentette, hogy tegnapi szavaival senkit sem akart megsérteni és bocsánatot kér az egész kongresszustól. (Általános helyeslés.) Azután Kassovitz tanár tartott előadást a gyermekkorban való alkoholizmus következményeiről. (M. T. I.)

Párbajozó béresek.

Budapest, április 10. Solymossy báró apatelki uradalmában együtt szolgáltak Voresák Antal és Szurós József béreslegények. Mind a ketten egy leányt szerettek, Kulcsár Ferencz öregbéres leányát, de mert a leány nem lehetett mindkettőjüké, elhatározták, hogy párbaj döntse el közöttük, kié legyen a leány. Fegyverül a vasvillát választották. Ki is mentek négy segéddel, de orvos nélkül az erdő előtti rétre, hogy ott végezzenek egymással a lovagiasság szabályai szerint. Hevesen támadott mind a kettő. Egyszerre csak Voresák egy jalkiáltással halva rogyott össze. Szurós halántékon ütötte a vasvillával. A csendőrség nem csak Szuróst, hanem a segédekét is letartóztatta. (M. T. I.)

Háborus készülődés Japánban.

London, április 10. A »Daily Mail« jelenti Tokióból, hogy a japán kormány utasította a hajós társaságokat, hogy tartsanak készen hajókat csapatok szállítására. Tegnap behívták az összes tartalékos tiszteket. A tokiói arzenálban éjjel-nappal dolgoznak. Egy yokohamai lap szerint minden attól a választól függ, melyet az orosz kormány a legutóbbi japán jegyzékre adni fog. »Egy papírlap — írja az említett ujság — választja el a két birodalom harcra kész csapatait egymástól.« (M. T. I.)

Franciaország és Olaszország.

Páris, április 10. A félhivatos »Temps« a touloni ünnepségekről vezércikkre az írja, hogy azoknak azért van nagy jelentőségük, mert hivatva vannak véget vetni annak a hideg viszonyoknak, melyet Bismarck létesített Franciaország és Olaszország között. (M. T. I.)

Összeesküvés a szultán ellen.

Genf, apr. 10. Az itteni rendőrség ma reggel ismeretlen kézről levelet kapott, a melyben arról értesítették, hogy a város egyik jól ismert házában napról-napra több anarkista gyűlésezik. Az anarkisták czélja állítólag az, hogy Abdul Hamid török szultán ellen a legközelebbi napok egyikében merényletet követnek el. A levél vétele után azonnal elküldte a rendőrség detektívjeit az összeesküvés kinyomozására. Siker koronázta a kutatást. Még ma délelőtt öt orosz, két belga és egy örmény anarkistát elfogtak, a kik részt vettek a gyűléseken. Több letartóztatás is várható. (M. T. I.)

A kisjenői sorozás.

Kis-Jenő, április 10. Az idej sorozás Kis-Jenőn 46%-kal kedvezőbb eredménnyel végződött, mint a tavalyi. Előállítottak összesen 844 hadkötelest. Bevált 388, azonkívül 11 három évi időtartamra önkéntes szolgálatra jelentkezett s így a kis-jenői járás az idén 399 ujonczot adott. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

Vásár áthelyezések. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Feketető község ápril hó 8-ra eső országos vásár kivételélen ápril 17-én, — a Nagy-Báród község ápril 8, illetve 15-re eső heti vásárjai pedig kivételélen ápril 9., illetve ápril 16-án tartassanak meg.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

	Budapest, április 10.
Oszták hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Allamvasut	690.—
Rimamurányi	528.50
Magyar jelzálog	466.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők

	Budapest, április 10.
Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.40
Rozs okt.	6.92
Zab apr.	6.47
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. április 10-én.		
Magyar aranyjárdék 4%	—	117.50
Magyar koronajárdék	—	92.95
Magyar vasuti kölcön aranyban 4,00%	—	121.—
Magyar vasuti kölcön ezüstben 2,50%	—	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1878-ból	—	117.55
Magyar földterhermentési kötvény 4%	—	92.60
talméresi jog megváltási kötvény	—	99.60
Horvátb-szlavónföldterhermentési kötvény	—	93.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	—	175.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcön	—	142.60
Oszták járdék papírban	—	98.20
Oszták járdék ezüstben	—	98.—
Oszták járdék aranyban	—	117.75
Oszták korona járdék	—	97.35
Oszták államsorsjegyek	—	141.—
Oszták magyar bank részvény	—	16.90
Magyar hitelbankrészvény	—	713.—
Oszták hitelintézet részvény	—	708.50
Párisi vista	—	95.50
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	—	19.07
Németbirodalmi márka	—	117.55
London vista	—	240.25
20 márkás arany	—	28.50

Dr. VUCSKICS GYULA.

KRUGSTEIN IZIDOR UTÓDA

Telefon 67. sz.

ROSENBERG IZSÓ

Telefon 67. sz.

a »Beocsini Czementgyári Unio« képviselője,
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca.

Ajánlja: Beocsini, román és portland cément, erdélyi gipsz, valódi aszfalt fedéllemez, elszigetelő lemezek és elszigetelő anyagok, carbolineum, tinctoral, stuccatur-nádfonat, kőagyagcsövek, cémentlapok, betoncsövek, keramit, disztégla, fedél-cserép, karstmárvány, továbbá kitűnő amerikai petróleum elsőrendű gépolajok, gépszir és kocsikenős raktárát.

Vállal: Aszfaltozásokat valódi természetes aszfalttal. Nedves falak szárazzá tételét aszfalttal. Szagtalan aszfalt fedéllemezreli vagy Kátrány köfedéllemezreli mindeanemű tetőfedés és Facement-fedést.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi október 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.			Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.			Vésztő—Kötegyán—Hollód.			Hollód—Kötegyán—Vésztő.		
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Nagyvárad — ind.	5 50	2 —	Gyoma — ind.	3 40	2 30	Vésztő — ind.	4 45	5 27	Hollód — ind.	4 35	5 19
Ósi —	6 09	2 14	Ózed —	4 07	2 54	Okány —	5 07	5 49	Mocsár-Gyanta —	4 46	5 07
Uj-Palota —	6 24	2 29	Kéthalom —	4 37	3 26	Gyanta —	5 23	6 07	Rippa —	5 02	12 19
Gyires —	6 41	2 42	Déva-Ványa —	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur —	5 36	6 18	Tenke —	5 24	1 17
Körösszeg —	7 02	3 01	Kéthalom —	5 13	4 06	Méhkerék —	5 52	6 36	Fekete-Tót —	5 44	1 39
Szakál —	7 39	3 31	Körös-Ladány —	5 40	4 38	Kötegyán — ér.	6 —	6 45	Fekete-Bátor —	6 06	2 07
Nagy-Tóti —	7 55	3 47	Szeghalom —	6 12	5 22	Kötegyán — ind.	6 16	6 57	Árpád —	6 16	2 18
Komád —	8 25	3 59	Vésztő —	6 38	5 52	Pósa —	6 29	7 12	Erdő-Gyarak —	6 25	2 28
Iráz —	8 42	4 16	Kót —	6 52	6 07	Ilye —	6 48	7 21	Csegöd —	6 34	2 38
Kót —	9 19	4 39	Iráz —	7 10	6 38	Csegöd —	7 02	7 39	Ilye —	6 57	2 58
Vésztői —	9 44	5 10	Komádi —	7 22	6 50	Erdő-Gyarak —	7 12	7 49	Pósa —	7 07	3 09
Szeghalom —	10 34	5 55	Nagy-Tóti —	7 48	7 23	Árpád —	7 21	7 59	Kötegyán — ér.	7 19	3 22
Körös-Ladány —	11 —	6 12	Szakál —	8 11	7 47	Fekete-Bátor —	7 39	8 20	Kötegyán — ind.	8 06	3 42
Kéthalom —	11 18	6 30	Körösszeg —	8 33	8 12	Fekete-Tót —	7 52	8 35	Méhkerék —	8 15	3 52
Déva-Ványa —	12 03	6 55	Gyires —	8 47	8 27	Tenke —	8 15	9 03	Sarkad-Keresztur —	8 33	4 12
Ózed —	12 21	7 15	Uj-Palota —	9 03	8 46	Rippa —	8 39	9 32	Gyanta —	8 43	4 23
Gyoma — ér.	12 45	7 39	Ósi —	9 20	9 03	Mocsár-Gyanta —	8 51	9 45	Okány —	9 02	4 44
			Nagyvárad — ér.	9 03	9 05	Hollód — ér.	9 01	9 57	Vésztő — ér.	9 20	5 04

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.			Sz.-Somlyó—Mar gita—Székelyhid.			Szeghalom—Füzes-Gyarmat.			Füzes-Gyarmat—Szeghalom.		
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Székelyhid — ind.	9 22	6 30	Szilágy-Somlyó — ind.	3 20	2 —	Szeghalom — ind.	10 20	5 50	P.-Ladány — ind.	6 50	2 04
A.-Keresztur —	10 06	7 12	Sz.-Nagyfalu —	3 45	2 27	Füzes-Gyarmat —	10 45	6 17	Szerp —	7 40	2 48
V.-Ábrány —	10 20	7 25	Ipp —	4 02	2 45	B.-N.-Bajom —	11 43	7 15	B.-Udvari —	7 54	3 01
Monos-Petri —	10 31	7 35	Széplak —	4 37	3 22	B.-Udvari —	11 58	7 30	B.-N.-Bajom —	8 17	3 28
Margita —	10 51	7 54	Bályok —	4 50	3 36	Szerp —	12 09	7 41	Füzes-Gyarmat —	9 09	4 07
Felső-Ábrány —	11 07	8 09	Száldobágy —	5 05	3 52	P.-Ladány — ér.	1 —	8 32	Szeghalom — ér.	9 30	4 28
Száldobágy —	11 31	8 31	Felső-Ábrány —	5 25	4 14						
Bályok —	11 47	8 46	Margita —	5 46	4 38						
Széplak —	12 12	9 10	Monos-Petri —	5 56	4 49						
Ipp —	12 42	9 38	V.-Ábrány —	6 06	5 —						
Sz.-Nagyfalu —	1 04	9 57	A.-Keresztur —	6 19	5 14						
Szilágy-Somlyó — ér.	1 28	10 20	hid — ér.	6 58	5 55						

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelzi.
A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.			Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.			Püspök-Ladány—Debreczen—Ermihályfalva.		
	Gy. v.	Sz. v.		Gy. v.	Sz. v.		Sz. v.	Gy. v.
Budapest ind.	6 50	8 30	Kolozsvár ind.	5 23	7 —	P.-Ladány ind.	4 06	1 24
Rákos >	7 02	8 51	Jegénye >	7 59	† 1 14	Debreczen >	5 14	2 33
Ujszász >	8 28	10 59	B.-Hunyad >	6 40	8 37	Ermihályfalva ér.	6 35	3 57
Szolnok >	9 07	11 31	Csucsá >	3 25	7 09			
Szajó >	9 21	11 50	Rév >	5 26	7 47			
P.-Ladány >	10 43	2 —	Élesd >	5 54	† 7 59			
Báránd >	2 12	—	Mező-Telegd >	6 21	8 11			
Sáp >	2 27	† 5 48	F.-Vásárhely >	6 49	—			
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	Váradi-Velence >	7 02	8 32			
M.-Peterd >	3 —	—	Nagyvárad ér.	7 11	8 38			
M.-Keresztes >	3 12	—	Nagyvárad ind.	2 22	8 43			
Bors >	3 25	—	Püspöki >	2 36	8 52			
Püspöki >	11 48	3 32	Bors >	2 47	—			
Nagyvárad ér.	11 56	3 42	Mező-keresztes >	3 12	—			
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	Mező-Peterd >	3 30	—			
V.-Velence >	4 05	—	B.-Ujfalu >	4 07	9 23			
F.-Vásárhely >	4 16	—	Sáp >	4 39	† 9 38			
M.-Telegd >	12 48	4 38	Báránd >	5 01	—			
Élesd >	† 1 02	4 56	P.-Ladány >	5 17	10 06			
Rév >	1 26	5 20	Szajol >	—	11 21			
Csucsá >	2 16	6 31	Szolnok >	—	11 44			
B.-Hunyad >	2 49	7 16	Ujszász >	—	12 03			
Jegénye >	15 7 49	† 9 33	Rákos >	—	1 37			
Kolozsvár ér.	3 50	8 33	Budapest ér.	—	1 50			

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.